NĂM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2061

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT-LEGAL

MỖI SỐ : 0$02

NGÀY THỨ NĂM 31 JANVIER [illegible]

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 1876

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI [illegible]	HANOI Người đem đến nhà	HANOI Gửi số giây thép	Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Đại-Pháp và các thuộc-địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng . .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du [illegible]

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-53, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
4e page { *Une seule insertion.* . . . . 0$20 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . . . 0$12 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

NGHĨA CÁI ĐẸP

Đàn bà con gái nước nào thời nào mà chẳng muốn xinh muốn đẹp, đã đẹp lại muốn tô-điểm cho cái đẹp được rực-rỡ thêm lên. Nhưng đẹp là gì và ta phải hiểu nghĩa cái đẹp ra làm sao? Thường tình thì cho người đàn bà mặt tròn trĩnh, da trắng, tóc đen, môi son, mắt phượng là đẹp, má núm đồng tiền, răng đen rưng rức, cổ cao ba ngấn là đẹp, mà đẹp tuyệt vời thì :

Hoa cười ngọc thuyết đoan-trang.
Mây thua nước tóc, tuyết nhường màu da.

hay là :

Làn thu thủy nét xuân-sơn,
Hoa ghen thua thắm, liễu hờn kém xanh.

như cái đẹp của chị em cô Kiều, nhưng đó hãy còn là những cái đẹp ở trong ảo-tưởng người ta, chứ thực sự thì có dễ con mắt người ta chưa được hưởng cảnh đẹp như thế bao giờ.

Cứ lấy con mắt nghiêm-khắc mà xét thì cái đẹp dường ấy ở nước ta hiếm lắm, mà có lẽ không có cũng nên. Tôi còn nhớ có một nhà mĩ-nghệ qui-quốc ở đây đã lâu năm, một bữa cùng tôi bàn về nghĩa chữ *mĩ* thì ông có nói rằng :

« Tôi xem người có thể gọi là xinh đẹp thì hiếm lắm. Người Annam cứ xét toàn thể, thoạt mới nhìn thì phần nhiều cũng đẹp thật, song xét tách bạch từng thứ một thì ít người được hoàn-toàn, hay là nói theo triết-học thì ít người chịu nổi được sự hỏa-phân, vì tôi đã nhận ra rằng người được cái khuôn mặt thì lại phải đôi con mắt, người được cặp mắt lại phải cái mũi, người được cái mũi lại phải cái miệng, người được cái miệng lại phải hàm răng, người được hàm răng lại phải cái cằm, được cái cằm lại phải lưỡng-quyền, được lưỡng-quyền lại phải cái trán. Hay là không phải cái đầu thì phải cái cổ, cái gáy, không phải cái cổ cái gáy thì phải cái ngực lõm, cái lưng cong, không có thì lại cái vai xo, cánh tay lẳng khẳng, chân đi vòng kiềng hay là chữ bát, nói rút lại thì người đẹp tuyệt vời, tôi xem không thấy mà chỉ thấy những « cô phỗng » (poupée) rất xinh đẹp, nghĩa là mặt mũi trắng trẻo, áo quần bảnh bao mà thôi ».

Ấy! Các bà các cô đọc mấy dòng trên này có lẽ đã lấy làm chán nản lắm rồi mà đã vội nghĩ rằng không có cách nào cứu chữa được nữa đây. Xin liệt vị nữ độc giả chớ vội phiền! Những cái đặc-tính của sự đẹp tuyệt vời kể trên ấy, thì có nhiều cái là của con Tạo phó cho mà người ta không thể làm ra được, vậy cầu cũng chẳng được, nhưng người ta cũng có thể dự một phần lớn vào trong sự gây cái đẹp ra được, nghĩa là đẹp bởi khuôn-xanh nặn ra mà cũng không khỏi được tay người. Vậy thì cái đẹp lại phải cắt nghĩa lại. Đẹp là người thân thể phải mạnh mẽ, lành lặn, vừa tầm, đừng gầy đừng béo, mặt mày đều đặn vui tươi, trang điểm mà không thái quá, dáng điệu dịu dàng và tinh-thần hoạt-bát.

Cứ như cái nghĩa vừa giải sau đây, trừ những người chẳng may tàn tật không kể, còn thì ai cũng có thể cầu cái đẹp được cả, mà không đẹp ấy là tại mình chứ không oán giời được nữa.

Như trên kia đã nói, cái đẹp cốt nhất ở sự khỏe-mạnh, vì một người đàn-bà con gái dù có cái nhan-sắc tuyệt vời mà quanh năm yếu đau, mình mẩy gầy còm, nước da xám ngoét thì không thể nào đẹp được. Một người khỏe-mạnh dù có kém bề nhan sắc nữa, nhưng biết tập thể-thao, biết cách trang điểm thì không đến nỗi phải là người xấu bao giờ.

Cứ như cái cách sinh-hoạt của đàn bà con gái các nơi đô-hội, ăn uống thất thường, thức đêm vô độ, thể-thao không tập, vệ-sinh chẳng theo, quanh năm vùng vẫy ở trong những cái nhà eo-hẹp khí-giời ô-trọc thì dù có được tạo-hóa khéo nặn nên người đẹp đi nữa thì cái đẹp ấy cũng phải giảm mất bao nhiêu phần. Biết bao nhiêu người, bộ xương không đều đặn, chân đi chữ bát, vai-xo, cổ-rụt, ngực lép, lưng cong, hết kêu đau chưng nọ đến bệnh kia, chỉ là tại không biết cách bổ dưỡng thân-thể, không chịu tập thể-thao! Bấy giờ mới phải mượn đến son phấn, vàng ngọc, gấm vóc mà che đậy cái xấu của mình đi, nhưng mà cái má răn, cái môi nhợt vì thức đêm thì phấn son nào che được, cái vai xo, cái ngực lép, chân tay loẻo-khoẻo vì không tập thể-thao thì gấm vóc nào giấu được, cái cổ ngẳng, các ngón tay giơ xương thì hột nào nhẫn nào kín được? Vì người đàn-bà không phải mượn đến những đồ trang-sức mà vẫn đẹp thì mới thật là đẹp. Những người xấu-xa vì tại mình dù muốn trang-sức đến đâu cũng không lại được. Bởi vậy mà người ta gọi là những cô-phỗng thật không sai.

Vậy thì muốn cho đẹp như ta vừa nói trên này, muốn cho được trẻ lâu thì phải theo phương-pháp nào? Người ta tức cũng như cái máy, nhưng là cái máy trời cho sống đến trăm tuổi. Nếu ta biết giữ gìn cái máy ấy, theo những cách tạo-hóa đã bầy sẵn cho ta mà sửa sang thì nó hẳn được vững bền, giữ được cái đẹp lâu mà không chóng mòn được. Nhưng mà than ôi, những người tráng-kiện ngày nay ai ngờ lại hiếm lắm, mà những người yếu vong lại nhiều. Biết bao nhiêu người tuổi mới bốn mươi đã ra vẻ ông cụ bà cụ rồi, mà tuổi ấy chính là cái tuổi người đang nở-nang mạnh mẽ, sinh hoạt dễ-dàng hơn cả.

Vậy muốn giữ được bộ-máy thân-thể lâu dài, muốn đẹp bền, trẻ dai thì cần nhất ba điều là luyện-tập thể-thao, gìn giữ vệ-sinh và biết cách trang điểm. Phải luyện tập thể-thao vì rằng người yếu đau khí huyết không lưu thông, thân-thể trì-trệ, lồng ngực lép kẹp thì không sao đẹp được. Phải, người đàn bà con gái xinh đẹp cốt nhất ở cái ngực nở nang, điều ấy cần nên nói rõ lắm, vì xưa nay không biết bởi cái lý-tưởng ở đâu ra mà đàn bà con gái sợ nhất là cái ngực to, cho là trái với sự đẹp mà kỳ thực thì đàn-bà các nước ai cũng mong có cái ngực nở nang. Ngực nở nang không những hợp với cái cảnh đẹp tạo-hóa mà lại là một cái dấu hiệu của sự tráng-kiện nữa, vì lồng ngực có rộng rãi thì buồng phổi mới to lớn, mới hấp thụ được nhiều dưỡng-khí. Nói rút lại thì thể-thao là sự tối cần cho đàn bà con gái, không có không được mà nhất là đàn bà con gái Annam phần nhiều là những người èo là quá dỗi.

Những người thoái thác công này việc khác mà nói là không có thì-giờ là những người lười biếng, chứ luyện tập thể thao cũng cần như việc ăn uống, việc học-hành cùng những việc tối yếu khác. Vấn-đề thể-dục của đàn bà con gái cũng là vấn-đề vệ-sinh thì hiện trong tờ báo này đã nhiều lần bàn đến rồi, tuy cần phải luôn luôn nhắc đến, nhưng nay hãy xin tạm dinh ít lâu cũng được. Còn sự trang-điểm là một cái trợ-lực cho cái xinh đẹp của đàn bà con gái mà trên kia có nói đến thì cũng cần phải giải nghĩa như nghĩa cái đẹp vậy. Trong một kỳ sau ký-giả sẽ lạm quyền của các bà các cô mà cùng với các bà các cô bàn đến.

V. Đ.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 29 janvier 1924

Tại thứ-dân nghị-viện

Nghị-viện lại phản-đối hai khoản của đảng Xã-hội xin hoãn việc bàn các phương-sách lý-tài của chánh-phủ.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 30 janvier 1924

Tại hội Vạn-quốc

Hội-đồng của hội Vạn-quốc coi về vấn-đề hải-thuyền đến tháng février này sẽ hội-nghị ở Rome để kê-cứu các cách trù tính cho các nước trước đây không ký bản giao ước Washington nay cũng có thể dự vào được.

Hội thể-thao ở Pháp

Trong cuộc thi đánh bóng *hockey*, Anh thắng Pháp, Thụy-điển thắng Thụy-sĩ; Hoa-kỳ thắng Bỉ; Gia-nã-đại thắng Tchécoslovaquie. Trong cuộc thi đi giầy trượt trên tuyết, Thụy-sĩ và Phần-lan được nhất.

Tòa nội-các nước Ai-cập

Tòa nội-các mới nước Ai-cập đã lập xong. Zagloul Pacha, thủ-tướng, kiêm bộ Nội-vụ. Trong tòa nội-các nay có mười viên thượng-thư, thì năm viên trước đây cũng đã có chân trong tòa nội-các.

Việc nước Đức

Tin Berlin. — M. Luther thượng-thư bộ Tài-chánh không chắc là trù được đủ tiền để chi vào các phí-khoản trú-binh. Chánh đảng thứ dân có thỉnh-cầu cho nước Đức được miễn các phí-khoản về việc trú-binh.

Trong một cuộc hội-nghị của chánh đảng Xã-hội ở Dortmund, M. Loebb là hội-trưởng nghị viện nước Đức diễn thuyết, có nói ông ưng cái chánh-sách nộp bồi-khoản cho Đồng-minh, và hòa-hiếu với hai nước Pháp Bỉ.

Đại-tướng Dégoutte cho phép thi-hành bản nghị-định của chánh-phủ trung ương về việc giảm số quan chức tại các hạt trú-binh.

Số than lấy ở các mỏ trong tuần lễ từ ngày 14 đến ngày 21 janvier so với năm 1922 được 72,5 %, và so với năm trước được 72 %.

Số than chở đi trong ngày 27 janvier cộng là 10.787 toa, mỗi toa là 10 tấn. Trong số ấy có 6.134 toa chỉ vào bồi khoản, và 4.653 toa về việc buôn bán.

CÁI CHỦ-NGHĨA MONROE LÀ CHỦ-NGHĨA THẾ NÀO?

Ngày 2 decembre mới đây, người Hoa-kỳ làm lễ kỷ-niệm nhất bách chu-niên cái chủ-nghĩa Monroe, vậy cái chủ-nghĩa Monroe là chủ-nghĩa thế nào.

Nguyên ngày 2 décembre 1823, tại nghị-viện Hoa-kỳ có tuyên đọc một bức thư của quan tổng-thống James Monroe.

Trong bức thư quan tổng-thống có đề xướng lên cái chủ-nghĩa Hoa-kỳ không nên giao hiếu vĩnh-viễn với nước nào ở Âu-châu, và nên hết sức chống cự không cho nước nào chiếm địa ở bờ bên nay Đại-tây-dương.

Đó tức là cái chủ-nghĩa Monroe, làm phương châm cho cái chánh sách nước Hoa-kỳ trong một thế-kỷ nay vậy.

Xét ra bức thư ấy quan tổng-thống Monroe ký tên, nhưng kỳ thực là của quan thượng-thư John Quincy Adams soạn mà phần đầu lại là lấy ý của quan tổng-thống Washington.

Ở AI-CẬP LẠI MỚI TÌM ĐƯỢC MỘT CÁI CỔ-MỘ NỮA

Có tin rằng mấy người dân ở Minich vô tình mà tìm thấy một cái cổ mộ. Bọn ấy tìm thấy cổ-mộ vẫn giấu kín, nhưng vì họ đem bán đồ cổ, nên các quan mới biết, đã bắt mà tống giam.

Minich là một châu cách Louqsor độ 400 dặm. Ở đấy xưa nay đã tìm thấy nhiều cổ-mộ. Các ngôi mộ ở Beni-Hassan cũng cách đấy có mấy dặm. Các ngôi mộ ở chỗ sau này cả thảy có 35 ngôi, đào trong núi đá, để đấy vào khoảng 2466 năm trước Thiên chúa, một nghìn năm trước đời vua Toutankamon.

Cái việc vô tình mà tìm thấy cổ mộ này, cũng giống như việc các mộc-nãi-y ở Rel-el Bolgari ngày trước. Vào khoảng từ năm 1871 đến năm 1881, có người Ả-rập bán giấu cho khách du-lịch nhiều đồ cổ rất đẹp rất quý. Đem các đồ cổ ấy ra xét, thì biết là của ăn trộm ở cái cổ-mộ nào đó. Mấy năm sau một người Ả-rập bị nghi về việc ấy phải án một năm tội giam, song người ấy cũng không chịu thú nhận điều gì cả, vì vậy cũng không xét rõ được người ấy lấy các cổ vật ấy ở đâu.

Mãi về sau, nhân vì người ấy cùng các người đồng đảng chia lời với nhau không đều mà sinh ra tranh dành giận dữ với nhau, người ấy mới chịu đem chuyện nói thực hết cả.

Người ấy nói: Có một người Ả-rập bị lạc vào trong một cái động ở dưới các đồi Bar-el-Belgari, thấy trong động đầy những mộc-nãi-y, xếp từ đất lên mãi đến nóc động. Người Ả-rập tìm thấy các mộc-nãi-y ấy bèn rủ một người thân thích cứ đêm đêm lẻn vào động ấy mà ăn trộm mọi đồ để đem bán lấy tiền, Sau xét ra mộc-nãi-y ấy là mộc-nãi-y của ba mươi vị vua chúa cổ thời mà các nhà tăng lữ lấy ở các nơi lăng tẩm bị đào, đem giấu vào động ấy đã mấy nghìn năm, để bảo toàn cho các mộc-nãi-y khỏi bị có kẻ mạo-phạm.

MỘT SỰ TIẾN-BỘ NÊN LO [illegible] NHÂN-LOẠI

Mới đây viện Carnège có soạn biểu tổng kê số người bị hại trong cuộc đại chiến-tranh mới rồi và số người bị hại về các cuộc chiến-tranh trong thế-kỷ thứ mười chín.

Cứ như các biểu tổng kê ấy, thì trong cuộc đại chiến-tranh mới rồi quân lính nước Nga tổn hại nhiều hơn cả : 4.012.064 người, tính ra mỗi ngày mất 3.065 người. Sau nước Nga, đến nước Đức và nước Pháp. Nước Đức đổ đồng mỗi ngày mất 1.297 người và nước Pháp 1.058 người. Cả bấy nhiêu nước mỗi ngày mất 8.294 người và từ ngày 1er août 1914 đến 11 novembre 1918, cả thảy mất 12.996 571 người.

Trong những cuộc chiến tranh về thời Chánh-phủ Cộng-hòa thứ nhất, và về thời vua Napoléon, các nước Âu châu tổn mất 2.100.000 người. Các cuộc chiến tranh ấy bắt đầu từ năm 1790 đến năm 1815 thì kết liễu, cả thảy trước sau có 9.000 ngày. Lấy số người bị hại mà chia ra, thì mỗi ngày mất có 233 người.

Trong cuộc chiến-tranh 1870, cả nước Pháp lẫn nước Đức mỗi ngày mất 876 người, tính ra chỉ bằng một phần chia mười số người bị hại hàng ngày trong cuộc chiến-tranh 1914-18.

Số người bị hại về tất cả các cuộc chiến trong thế kỷ thứ 19 cộng là bốn triệu người.

Năm nay mới là năm thứ 23 về thế kỷ thứ 20, mà số người bị hại về cuộc chiến-tranh Nhật-Nga, cuộc chiến-tranh ở bán đảo Balkans, và về cuộc chiến tranh 1914-1918 đã cộng được 18 triệu người.

Đó thực là một sự tiến bộ, nhưng là một sự tiến bộ đáng lo cho nhân loại vậy.

VĂN UYỂN

Tiễn ông Táo

Cuối tuần tháng chạp giữa hăm ba,
Ông Táo đầy năm trở lại nhà.
Tỏ chuyện nhân gian từ xó bếp,
Dâng công thiên-đế về con ma.
Nhật-trình nhờ bước vài con chép,
Tuế bổng đưa chân một chiếc gà.
Năm bẩy ngày giời đi lại lại,
Lên giời chừng cũng chẳng bao xa.

Đông-am

Đi xa nhớ nhà

Trải bao đất khách quê người,
Khi buồn lưu-lạc, khi cười ai hay.
Dời chân qua khắp đó đây,
Bạn vàng nào thấy, cỏ cây gợi sầu..
Cùng ai trên đá đêm thâu,
Trên thuyền tắm mát vứt câu theo dòng,
Cùng ai chút nghĩa đèo bòng,
Quanh hồ Hoàn-kiếm thong dong chuyện trò.

Buồn trông bè nạn nhấp nhô,
Tấm thân chim nổi bao giờ mới tha.
Buồn trông bãi vắng thao-ma,
Mồ ông mồ mẹ ai mà rẽ cây.
Buồn trông khói tỏa từng mây
Lòng thương tổ-quốc ai hay cho cùng.
Buồn trông lũ trẻ níu ông,
Cha già em bé ai trông hộ mình.
Ngán thay cái kiếp lênh đênh,
Một mình vò võ xót tình biệt ly.

Minh-ngọc, Bùi-văn-Giản.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Cổ-loa thành ngoại, huyệt tại gốc găng, nước chảy thung thăng, ba ngàn tiến-sĩ.

Cay đắng cũng phải nuốt đi, ăn thì ăn vậy ngon gì mà ngon.

Tay non chẳng tới đất này, mạ non chẳng cấy ruộng này làm chi.

Cùng thì con mẹ con cha, cành cao vun xới cành la bỏ liều.

Con chẳng chê cha mẹ khó, chó chẳng chê chủ nghèo.

Áo rách thì giữ lấy tràng, đã đóng đã góp với làng thì thôi.

Chồng giận vợ phải làm lành, miệng cười ha hả rằng anh giận gì, xin anh đừng giận tôi chi, muốn lấy vợ lẽ tôi thì lấy cho.

Thuận duyên thì gắn như keo, trái duyên trủng trẳng như kèo đục vênh.

Ép dầu ép mỡ, ai nỡ ép duyên.

Lấy chồng thì phải theo chồng, chồng ở xứ bắc xứ đông cũng tìm.

Chồng tới vợ lui, chồng tới vợ tới thì dùi vào lưng.

Chồng ấy vợ ấy mới vừa, chồng mau như sảo vợ thưa như giần.

Cá nào chịu được ao này, chẳng dập con mắt cũng rơi quai hàm.

Máu gà lại thấm xương gà, máu gà có thấm xương ta bao giờ.

Cơm ăn mỗi bữa nồi năm, ăn dói ăn khát mà cầm lấy hơi.

Cơm ăn mỗi bữa nồi mười, ăn đói ăn khát mà nuôi lấy chồng.

Làm người phải nghĩ cho tường, đừng nghe con gái rẫy ruồng con dâu.

Nếu mà có bẩy có ba, làm chi đến nỗi xót xa lòng vàng.

Số giàu mang đến nhửng nhưng, lọ là con mắt tráo trưng mới giàu.

Có tiền có bạc thì lắm người hầu, có bấc có dầu tám vạn người khêu.

Số giàu thì lại giàu thêm, số khó thì khó cả đêm lẫn ngày.

Khôn ngoan ở đất nhà bay, dù che ngựa cưỡi tới đây cũng hèn.

Bay khôn ở đất nhà bay, bay đến đất này bay phải lụy ta.

Đã ra đồng đất nước người, thấy đứa lên mười phải gọi bằng anh.

Số giàu giồng lau nên mía, số khó giồng củ tía hóa củ nâu.

Thầy khỏe thầy cứu người ta, đến khi thầy ốm chẳng ma cứu thầy.

Nắng mưa thì tốt lúa đường, nắng đi nắng lại coi thường nhau ra.

Đi đâu mà chẳng có tiền, thử lòng bà quán có hiền cùng chăng.

Không tiền ngồi gốc cây đa, có tiền thì sẽ lân la vào hàng.

Đi buôn từ thuở mười hai, thề rằng tôi có yêu ai bằng tiền.

Nào ai cấm chợ ngăn sông, nào ai cấm gái không chồng đi buôn.

Bún sốt ăn với lòng thuôn, thì em muốn lấy lái buôn làm chồng, những khi cơn gánh cơn gồng, thì em chẳng thiết gì chồng lái buôn.

Ba tiền bỏ bị là chị lái buôn.

Buôn tàu buôn bè, không bằng ăn dè lỗ miệng. Buôn không toan, trăm vàn lỗ vốn, vật không lộn, ngã chín mươi keo.

Văn hay chữ tốt, không bằng anh dốt lắm tiền; mặt vuông chữ điền, nhưng tiền không có; mặt tuy méo mó, nhưng có nhiều tiền.

Bỗng không ai có cho vàng, ý tình cũng có đa mang ít nhiều.

Bụng mình có tình gian tà, thì mình mới nghĩ bụng ta như bụng mình.

Tiếc xuân ngảnh lại xem xuân, trông lên bóng đã vân vân xế chiều.

Lấy chồng tài giỏi là tiên, lấy chồng cờ bạc là duyên nợ nần.

Vua chúa cũng có khi nhầm, lọ là con gái mười lăm tuổi đầu.

Vua ngô ba mươi sáu tàn vàng, chết xuống âm-phủ chẳng mang được gì.

Tham vàng bỏ đống gạch đầy, vàng ăn đi hết gạch xây nên tường.

(Còn nữa) Ng.-văn-Xuân.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tử-Quyên nữ-sĩ

MDCXCI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Này cột đi-luân vững giữa dòng
Cửa Khổng xây cao lồng bến Nhị,
Gác Khuê sáng rực rọi non Nùng.
Bảng vàng bia đá hồn Tiên-triết,
Bể học rừng nho cõi Á-đông.
Trải Lý Trần Lê nền quốc-túy,
Bảo tồn may có chủ nhân ông.

Đinh-quang-Chánh, Hải dương

MDCXCII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Có phải đây là cửa Giám không?
Vách thánh rừng nho nền nếp cũ,
Non Nùng nước Nhị khói hương
[chung.
Đạo con vẫng vắc gương Thù Tử.
Hồn vẫn mơ mơ gặng Lạc Hồng.
Kia các khuê-văn bia bác-sĩ,
Mấy nhà học-thuyết ở phương Đông.

Đinh-khắc-Tiếp, Hải-dương

MDCXCIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Gốc đạo nền nho kỷ-niệm chung.
Nhật-nguyệt sáng choang thành trấn
[Bắc,
Cung-tường cao ngất bộ dầu Đông.
Kia gương khôi giáp bia trơ đá,
Nọ giá khoa-danh cột vững đồng.
Nùng Nhị đăng lâm nào những kẻ,
Hồn thơ lai láng với non sông.

Lê xuân-Bản, Hải-dương

MDCXCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn miếu nay còn đứng ở trong.
Đất có Tây-hồ thêm cảnh sắc,
Nơi thờ Đông-lỗ dẫn nho-phong.
Đền vẫn miếu vũ trên bờ Nhị,
Sân Lý thềm Do dưới dãy Nùng,
Miếu ấy thành nay so với trước,
Khen cho thiệu thuật mới là công.

MDCXCV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu còn dây đứng lại trông
Sông Nhị non Nùng in bóng nguyệt,
Thềm Do sân Lý nức nho-phong.
Tây-hồ chốn ấy sinh hiền-triết,
Đông-lỗ đây là một hóa-công.
Cối, hạnh, bách, tùng chen tốt mãi,
Cung tường phù-mỹ trải muôn đông.

Lê-ngọc-Chân
70, Rue du Per, Nam-định

MDCXCVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cổ nhưng lòng vẫn tức cung.
Nhật-nguyệt sáng soi bia cựu tích,
Cung-tường bền vững biển di-tung.
Kinh doanh vẫn nhớ công triều Lý,
Cảnh tượng còn ghi quả núi Nùng.
Thành trạch nhờ trời tràng cửu mãi,
Muốn đời khuê-các khói hương chung.

Lê-hữu-Xuân
Làng Phù-lưu, Bắc-ninh

MDCXCVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thành ai xây mới thực công.
Vua Lý mở mang nền quốc-túy.
Non Nùng vững chãi cột nho-phong.
Kia bia Tiến-sĩ phê màu bích,
Nọ gác Khuê-văn gi-ải bóng hồng.
Trải mấy mưa Âu cùng gió Mỹ.
Cung tường y cựu vẫn tôn sùng.

Tống-ngọc-Mai
Phố Bài-thơ, Hongay

MDCXCVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu là đây có phải không?
Lý đắp Lê xây nền phù-mỹ,
Nùng cao Nhị rộng cửa tôn sùng.
Gió mưa chẳng chuyển ngày Âu Á,
Hương khói còn thơm giống Lạc Hồng
Nguyện-khí vững bền hồn quốc-túy.
Miếu nào đứng mãi với non sông.

Bùi-huy-Nhượng
Làng An-đông, Quảng-yên

MDCXCIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thấy miếu càng thêm chạnh tấc lòng.
Mấy bức đan-thanh màu phấn đượm.
Một nhà cối-hạnh vẻ trăng trong.
Sông vẫn dỗ dạt tuôn dòng Nhị,
Mùi đạo thơm tho nức núi Nùng.
Đương lúc mưa Âu cùng gió Á,
Thế mà đường hệ vẫn thung dung.

MDCC

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Chín nhận cung tường đấy phải không
Vững cột cương-thường con sóng vỗ
Cao nền đạo-đức lúc mây trong.
Núi Nùng ngào ngạt mùi hương hỏa,
Sông Nhị vang lừng tiếng cổ chung.
Gặp buổi văn-minh thời đại mới,
Nữ-lưu mà nhuộm về nho-phong.

Phạm-tĩnh-Chuyên
Quartier Nam-xuyên, Nam-định

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ 22 độ
15 giờ 22 độ

Lịch ngày mai

Dương lịch

Thứ sáu, 1 Février 1924
S. Ignace
Âm-lịch
27 tháng 12 năm Quí-hợi
Ngày Canh-tuất
Bành Kim, Sao Ngưu. Trực Thu
KỴ: Kinh-lạc, Ngũ-chuyển.
NGHI: Tế tự, Phong-tài, Bế-mộc

Giá bạc. — Kể từ ngày 31 Janvier 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 80

Thị giá quốc-trái. — *Ngày 31 janvier 1924* : 3% 53.90 ; 3% Thuộc hoàn vốn dân 68.05. — 3½ % 83.50 4 % 1917 58.50. 4% 1918 57.62. 5% 1915 16.70. — 5 % 1920 84.75 6 % 1920 81.82.

Tin tàu. — Tàu *Orénoque* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ bảy 2 février hồi 2 giờ, ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn, Ba-ngòi, và Saigon.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 7 phút tối 1er février.

Tàu *Soudan* tới Haiphong ngày 31 janvier hồi 13 giờ.

Hội-đồng bảo-hộ. — Hội-đồng bảo-hộ chứng đến 15 février nhóm họp tại phủ Thống-sứ do quan Thống sứ Monguillot chủ-tọa.

Đồng hào năm xu. — Đạo chỉ-dụ cho phát hành đồng hào năm xu bằng kẽm mà bản-báo đã nói độ trước thì nay đã có nghị-định quan Toàn-quyền cho tuyên bố tại Đông-dương. Đồng hào ấy đường kính là 24 millimètres, đường kính cái lỗ giữa 5 millimètres rưỡi, trong 100 phần thì có 25 phần kẽm và 75 phần đồng, cân nặng 5 grammes.

Trong việc giao-dịch thì số hào kẽm 5 xu ấy chỉ được giá đến hai đồng là nhiều.

Hội-chợ Hanoi — Sáng 29 janvier 1924 hồi 10 giờ, Hội-đồng tổ-chức hội-chợ Hanoi đã họp tại phòng Thương-mại Hanoi.

Trong kỳ Hội-đồng ấy có đọc tờ trình về sự kết quả Hội-chợ năm 1923 thì được Hội-đồng ưng-thuận cả.

Rồi viên thư-ký kiêm thủ-quĩ hội đọc sổ chi và sổ thu thì hội còn thừa được 9.415 đồng và 528 fr. 90.

Hội-đồng lại định rằng Hội-chợ năm 1924, sẽ mở cho cả các xứ ngoại quốc giáp với Đông-pháp nữa là. Settlements, Indes Néerlandaises, Iles Philippines, Siam, Hong-kong, Trung-hoa, Cao-ly, Nhật-bản.

Nay ở Nouméa và các xứ thuộc-địa của Pháp ở Úc-châu đã thấy thông thương với Đông-dương thì Hội sẽ mời cả các xứ ấy cũng dự Hội-chợ năm nay.

Hội định mở 15 ngày, từ 30 novembre đến 14 décembre 1924.

Hội-đồng giao quyền cho ông hội-trưởng thương thuyết với quan Toàn-quyền để xin khoản tiền trợ cấp năm nay.

Hội-đồng lại định rằng trong các hội-đồng danh-dự và hội-đồng tổ-chức, bây giờ xem có viên nào khuyết thì sẽ xin cử viên mới vào thay để khỏi mất thì giờ sửa soạn từ bây giờ.

M. Perroud được bổ làm phó hội-trưởng hội-đồng tổ-chức thay M. Aviat từ chức.

Nay lại đặt ra một hội-đồng quản-trị có 4 viên là MM. Perroud, Le Roy des Barres, de Louvencourt, Đỗ-Thận.

M. Nervo làm chức đại-lý.

Hội-đồng ưng thuận chương-trình sắp đặt về việc làm thêm nhà mới và định cách thức hỏi vay tiền chính-phủ thế nào. Tiền thuê các gian hàng cũng tăng lên, việc ấy giao cho Hội-đồng quản-trị bàn định.

Hội định rằng ngoài cái thời-kỳ mở Hội-chợ, sẽ cho thuê các gian hàng để lấy tiền thêm cho hội.

Sau nữa điều lệ Hội-chợ cũng đổi lại ít nhiều, sẽ do Hội-đồng quản-trị bàn định.

Theo lời xin của ông hội-trưởng thì Hội-đồng cấp cho M. Nervo 400 $ và M. Criaud 100 đồng vì đã hết lòng về việc mở hội trong năm 1923.

THUỐC LÁ VẤN SẴN HIỆU STIC TỐT THƯỢNG HẠNG

THỢ MAY NÊN BIẾT

M. MOREAU Jeune, thợ may, ở số 102, phố hàng Trống, Hà-nội, vì nay mai sẽ về Tây nghỉ, nên có bán hạ giá những thứ dạ may quần áo, bàn, ngăn bán hàng. 3758

Giấy bạc giả hai mươi đồng. — Nhà ngân-hàng Đông-dương lại vừa tiếp được của chi nhánh ở Saigon một bức điện-tín báo rằng trong những giấy bạc giả 20 đồng đã bắt được thì nay xét ra lại có cả những giấy kiểu tím, phát hành tại Saigon và có hai chữ ký nghĩa là theo như kiểu mới nhất.

Sách mới xuất bản. — Bản-quán vừa nhận được của cố Hue biệt hiệu là Tây-dương ở Sơn tây mấy quyển *Bật giáo xích độc* số thứ tư và pho *Minh-giáo xích-độc* toàn bộ, là sách đã xuất bản từng quyển từ trước.

Người Đại pháp mà viết vẫn ta hay như vẫn trong mấy bộ ấy, được rõ ràng như mấy bộ ấy thì trưởng xưa nay chưa từng có bao giờ.

Sau nữa cố Hue hiện đương soạn một bộ tự-điển những chữ nho thường dùng ở trong các báo quốc-văn, chừng giảm sáu tháng nữa thì có lẽ xong được.

Các công-sở nghỉ tết. — Về dịp tết nguyên-đán thì phủ Thống-sứ và các công-sở sẽ đóng cửa từ thứ hai 4 février đến hết ngày thứ năm 7 février.

FAMILY - CINÉMA

29 và 31, Phố hàng Buồm, Hanoi

CÁO - BẠCH

Nhân ngày tết đầu năm gần đến, các quý-khách được nhàn hạ, bản-rạp xin kính các trước để các ngài được biết :

Ngày thứ ba, thứ tư, thứ năm và thứ sáu là mồng 5, 6, 7 và 8 tháng Février 1924 tức là ngày mồng 1, 2, 3 và mồng 4 tháng giêng Annam, trong những ngày này, ngày nào cũng có chớp bạn ngày, từ 5 giờ đến 7 giờ tối. Mỗi ngày chớp mỗi chương-trình khác nhau.

Bản-rạp xin chọn những trò rất vui, rất hay, để hiến các ngài trong bốn ngày tết nhàn hạ, mua vui rất đích đáng.

Xin các quý-khách chiếu cố.

FAMILY — CINÉMA Kính cáo

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thường trú ủy nhiệm Bắc-Kỳ bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Kaik.
Ngoại khoa, hóa-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 2 đồng một lần
XIN BIẾT LÂM-CHỨNG : GIÁ 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại DƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIẤY nói số 236

Ngạch quan lại Annam. — Vì quan Tổng-đốc Tứ-Đạm tỉnh Hải-dương và quan tuần-phủ Lê-văn-Thức tỉnh Ninh-bình sắp về hưu, cho nên nay mai lại có nghị-định nữa thuyên chuyển trong các hàng quan tỉnh. Quan tuần-phủ Nguyễn-bàn tỉnh Vĩnh-yên nghe đâu sẽ về tổng-đốc Hải-dương thay quan Tứ-Đạm.

Các cuộc đua xe đạp. — Đến chiều chủ-nhật 3 février hồi 15 giờ ở trường xe đạp sẽ có một cuộc đua lớn chạy một trăm vòng. Ký lấy có những bọn đại tài ra đấu là bọn Boyé, Mouserat, bọn Progiu, Le Stumph, bọn Cousin-Fauconnet, bọn Ettori, Moreau và bọn Marc-Maron. Nguyên là cuộc này do bọn thứ nhất là Boyé, Mouserat thách.

Lại có ba người Annam cũng đấu cuộc ấy nữa là Bồng, Cổng và Lê bây giờ mới được dự đấu với người Tây tại trên trường xe đạp là lần thứ nhất, vì trong cuộc thi Hanoi Nam-định vừa đi vừa về độ nọ mà Bồng được thứ nhì thì đã rõ là người Nam có thể đấu được.

Còn cuộc đua 100 *kilomètres* ở đường cái thì hội định mở vào ngày 10 février. Quan Toàn-quyền rất ưa những cuộc thể thao cho nên ngài có cho giải thưởng. Các nhà thể thao lấy thế làm cảm tạ ngài lắm.

Cuộc đua ấy sẽ chạy theo đường Giovaninelli, đường phi ngựa, đường cái quai, đường Sơn-tây, rồi ở Sơn-tây lại lộn về đường ấy cho đến kilomètres 13 đường Hà-đông đường Hà-nội, đường cái quai, rẽ sang tay phải ở Bạch-mai, Lò lợn, đường bờ sông, phố hàng Bột, đường Carnot, Victor Hugo, và Giovaninelli.

Cuộc thi này sẽ theo như cách thức bên Pháp là cho chạy riêng từng người một cứ 5 phút lại một người người đi trước sau và những người tình nguyện dự thi phải đến khai tại trên trường ấy, nhận biên tên cho đến 18 giờ ngày 6 février.

CÁO-BẠCH

Từ ngày 21 janvier cho đến ngày 7 février những thứ nước hoa hiệu L. T. Piver Floramye — Azurea và Pompeia sẽ bán có 1 $ 10 một lọ.

Bán tại hiệu bào-chế **MONTÈS**, nhà đồng-hồ ba chuông, số 54, phố Paul-Bert, Hanoi.

Ngạch Học-chính. — Các viên trợ giáo phụ tá có tên sau này đều được thăng trợ giáo tập-sự ;

MM. Trần-v-Quỳnh ở trường Đông-thuỵ (Hanam), Ng-v-Giốc ở trường Uông-lợi (Hanam), Ng-mân-Lam, ở trường Vu-điện (Hanam), Ng-đức-Vy, ở trường Lạp-bay (Thái-bình); Ng-duy-Nhất, ở trường Duc-linh (Thái-bình). Vũ-đình-Thìn, ở trường Phùng-xá (Nam-định), Ng-văn-Quỳnh, ở trường Xích giang (Hưng-yên).

MM. Vũ-duy-Tôn, Đỗ-ai-Liên, có bằng Sơ-học bổ trợ-giáo phụ-tá. Lương mỗi tháng 15 đồng.

M. Phạm-hữu-Tích, trợ giáo An-lộc huyện Phong-doanh (Nam-định) bị bãi chức.

M. Lê-hội-Phụ, có bằng Thành-chung và bằng Cao-đẳng tiểu-học được bổ giáo học tập sự.

M. Lê-v-Tường, trợ giáo Dương-ức, huyện Tiên-lãng (Kiến an) được thăng trợ-giáo tập sự.

Các viên trợ giáo phụ tá thuộc tỉnh Phú thọ có tên sau này đều được thăng trợ giáo tập sự.

MM. Phan-Than, Ng-khắc-Nhu, Bùi-ngọc-Sinh.

M. Đỗ-duy-Bình, trợ giáo thực thụ hạng tám, được thêm hạn nghỉ một năm, kể từ ngày 2 février 1924.

Melle Phan-thị-Ngân, trợ giáo thực thụ hạng tám ở Ninh-giang (Hải-dương) được nghỉ dưỡng bệnh hai tháng, thà g đầu cả lương, tháng sau nửa lương.

Cái nhẫn của quan viên. — Trong số báo ngày hôm qua, có nói rằng đào Lan ở Bạch-mai đem bán cái nhẫn ăn cắp của một quan viên cho một nhà ở hàng Bạc, nhưng cái nhẫn ấy vẫn chưa thấy. Hiện nay sở Mật thám còn đang tra xét, không rõ rằng đào Lan có gửi hoặc có bán cho nhà ấy không hay là tàng thế mà khai man.

Người ta nói rằng nguyên mấy tối hôm trước, quan viên đến hát nhà thị Lan, khi rửa mặt thảo hai cái nhẫn mặt kim-cương đề ở bàn, đến lúc tìm đến thì hai cái nhẫn đều biến mất cả. Quan viên trách cứ nhà chủ là đào Phúc, cho nên thị ấy mới phải đi thưa. Chưa hay hai cái nhẫn đó có về tay cô-chủ được hay không.

BÁN ĐẤT

Có mấy lô đất để làm nhà ở giốc hàng Kèn muốn bán.
Hỏi tại : 81, Rue Paul Bert
3757

Xe ô-tô dụng xe điện. — Trưa hôm nay lúc 11 giờ, một chiếc xe ô-tô của công-ty thuộc đa trên Thụy đi ở dưới phố lên đường Quan-thánh, đến trước cửa số nhà 120 thì gặp xe-điện xuống, muốn tránh về tay phải, ngặt vì ở bên đường tay phải lù lù một đống đất, xe vừa đỗ xuống chưa kịp bốc vào trong nhà, thành ra xe ô-tô phải lái vội về bên tay trái, mà dụng phải xe điện, cong mất bánh và tay lái và những sắt ngoài xe mà thôi, còn xe điện thì gãy mất cầu thang lên. Lúc ô tô với xe điện va phải nhau thì bánh xe nỗ một tiếng to như súng vậy, may người không việc gì cả. Hai bên cùng gọi cảnh-sát đến khám biên thị nghiệm ra lỗi ở người đỗ đất ra bên đường.

Cuộc lạc quyên Âu-trì-viên. — Ông Nguyễn-văn-Ích, Thông-phán tòa Sứ Nam-định 500 $ 0 ; các nhà trầy đến Kiếp-bạc (do quan Tổng-đốc Hải-dương Từ-đại-nhân gửi) 40 $; Cô Ngô-thị-Quyên, 4 cái vé đánh số hội Tây-lai và 20 $; Ông Lê-Mai ở Saigon, 100 cuốn « Bài-ca cải-lương »; Bà Phúc-thành 20 $; Ông Phùng-v-Thược và bơn 20 người lính ở cơ thứ 50 (121e Auto Wornus-Rhin) 18 $ 33 ; Ông Vũ-đình-Siển ở làng Thành-an, phủ Nghĩa-hưng, Nam-định 10 $; Bà Armand Simard, N° 10, rue Victor Hugo, — Cognac 100 $; Các ông làm việc ở nhà Đông-pháp ngân-hàng, Haiphong 8 $; Trong cái hộp quyên ở nhà bà Hàn Đào-hưởng-Mai 4 $ 86 ; Ông Chu-quang-Quán ở làng Phù-lưu, Sơn-tây 4 $; Ông Trần-đình-Thưởng làm thợ ở Nouméa 3 $ 39 ; Ông Nguyễn-văn-Gia, làm thợ ở Nouméa 3 $ 53.

(Xem trong tiếp theo, cột thứ ba).

BÁN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0. 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) học vào hộp kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0. 20
3007

Số 85

ĐÁ-BIẾT-TUỔI-VÀNG

(Trinh-thám tiểu-thuyết)

PHẠM-BÙI-CẨM dịch-thuật

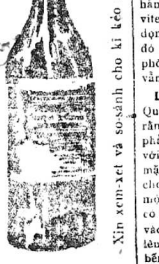
Cuốn tiểu-thuyết này cho là tiểu-thuyết cũng được, mà cho là trinh-thám tiểu-thuyết cũng được. Vậy xin dịch ra để công-hiến các bạn độc-giả một cuộc tiêu-nhàn khiển-hứng trong khi tiêu-hậu trà-dư!

Cách-tư-thắc hỏi tên tiểu-đồng rằng:
— Nhà hàng có phát tài không?
Tên tiểu-đồng đáp!
— Cũng khá, ở đây cũng có nhiều khách đến ăn hàng.
Cách-tư-thắc gật đầu nói:
— Ông chủ mới của my thế nào? gần đây my có được tin tức gì không?
Tên tiểu-đồng nói:
— Thưa chưa, từ khi lão chủ nhân tôi là ông Mộc-lặc mất đi, thì để cái cửa hàng này lại cho ông em. Nay ông em hãy còn ở Thụy-sĩ. Đã phải cho người đi tìm rồi.
Cách-tư-thắc nói:
— Ta nghe tân chủ-nhân của my đã viết giấy cho luật-sư, bán cái cửa hàng này lại cho người khác rồi.
Đứa tiểu-đồng trước còn hớn hở vui cười, sau thì nghiêm nét mặt lại mà rằng:
— Chẳng có lẽ, tôi có nghe thấy ai nói thế đâu.
Cách-tư-thắc cười mà rằng:
— Thật đấy.
Đứa tiểu-đồng lại nói:
— Chắc chẳng có lẽ!
Cách-tư-thắc nói:
— Ta là chủ-nhân của my đấy. Ta đã mua lại cái cửa hàng này, vẫn tự vẫn khế ta đã đem cả lại đây.
Đứa tiểu-đồng ngạc nhiên nói:
— Hay là ngài nói bỡn tôi đấy. Cái cửa hàng này thì đáng mấy đồng. Lợi lộc là bao, ai lại có thừa của mà tậu.
Cách-tư-thắc nói:
— Thế sao lúc nãy ta hỏi my, my lại bảo cũng khá. Nay ta và người anh em ta đây, (trỏ tôi) buôn bán ở nước Mỹ mấy năm, nhờ trời cũng có được ít tiền. Nghe nói cái cửa hàng này cũng khá, cho nên anh em ta mới mua lại.
Tên tiểu-đồng nghe nói, lấy làm kinh dị, liền cúi đầu chào chủng tôi rồi đi ra.
Cách-tư-thắc bảo tôi rằng:
— Tôi đò xét đã đích xác, chỗ này là chỗ đảng nhân nó vẫn tụ họp. Ta đợi đây một lát, chưa biết chừng mà có người nó đến đây bây giờ.
Sau đó chừng năm phút đồng hồ, tên tiểu-đồng trở về, đằng sau lại có một người lạ mặt đi theo. Đứa tiểu-đồng trỏ chúng tôi cho người ấy. Người ấy áo mũ nhơm nhếch, giống như một người hạ-lưu, người thì xanh xao gầy gò, trên trán mồ hôi chảy ra ròng ròng, dường như mới chạy vội chạy vàng mà đến. Đến trước mặt chúng tôi, nghiêng mình thi lễ, rồi dùng tiếng Đức mà nói rằng:
— Chúng tôi có một câu chuyện, muốn thưa với hai tiên-sinh, chẳng hay hai tiên-sinh có cho phép chúng tôi được ngỏ hầu chăng?
Tôi với Cách-tư-thắc cũng cái đầu đáp lễ, và trỏ cái ghế mời ngồi, rồi nói:
— Có câu gì thì ông cứ nói, đừng ngại. Tôi tên là Mãi-ước, em tôi đây là Tư-cát-mật-đắc, chúng tôi vừa ở Mỹ-châu đến đấy.
Người ấy nghe nói bèn lại cúi đầu thi lễ, ra cách kính cẩn lắm, rồi nói:
— Ngu hạ là Khuất-phu-xám, kiều cư ở Luân-đôn.
Cách-tư-thắc nói:
— Tiện-độ cũng sinh trưởng ở Anh-quốc, cho nên nói tiếng Anh cũng thạo lắm.
Khuất-phu-xám lại cúi đầu, dùng tiếng nước Anh mà rằng:
— Tiếng các nước thì nước nào ngu-hạ cũng có biết một đôi chút, ngu-hạ ở nước Anh, vừa rồi Khách-nhĩ (tên đứa tiểu-đồng) có bảo ngu-hạ rằng, hai ngài đã mua lại cái cửa hàng này.
Cách-tư-thắc nói:
— Nhờ trời tôi cũng có để dành được ít tiền, mà tiện độ đây cũng thế, cho nên hai anh em góp vốn nhau định để mở ra một nhà phạn-điếm. Thế ra vừa rồi tên tiểu-đồng nó nói, ông mới biết ư?
Khuất-phu-xám nói:
— Ngu-hạ chính vì cái việc ấy mà đến đây. Nhưng ngu-hạ xin thưa thực, các ngài mà làm cái việc này thì lỗ vốn mất, làm làm gì!
Cách-tư-thắc nói!
— Chúng tôi cẩn kiệm, khi nào lại có lỗ vốn được; vừa rồi xem sổ sách, cũng thấy có tiền, chúng tôi làm việc này cũng là tạm thời, nếu có dư thừa thì lại đem về nước Đức.
Khuất-phu-xám dường như lấy làm lo nghĩ lắm, gục xuống bàn rồi nói:
— Các ngài mà muốn lấy việc này để sinh lợi thì không được đứt đi rồi, cái lợi thì chửa thấy đâu, nhưng cái lỗ vốn thì cầm chắc; sổ sách thì lấy chi làm bằng. Trước kia sở-dĩ mà có một đôi chút lợi nhỏ, là vì có một hạng người, đi lại đây đã quen, họ thường đến chơi với cựu chủ nhân là ông Mộc-lặc. Và ở đây lại có một bạn cố giao với tôi cả, vì dù tôi mà làm chủ cái cửa hàng này, thì quyết nhiên thế nào họ cũng đến. Nay bằng ngài mà bán lại cho tôi thì chẳng hóa lại càng hay lắm ru! Trừ nguyên gia ra, tôi lại xin đưa hoa hồng ngài ít nhiều nữa, để gọi là bù cái công khó nhọc của ngài từ xa đến đây.
Cách-tư-thắc cười nói:
— Ông muốn tạu thảo nào ông chẳng về với ra thế.
Khuất-phu-xám nói:
— Không phải vậy. Tôi làm thì có lợi, bởi vì tôi quen biết nhiều người, ngài là lúng không quen biết ai, thì lợi đâu đến phần ngài được.
Cách-tư-thắc lắc đầu nói:
— Thì tôi cũng cứ thử làm xem sao, quyết không chịu bán lại vội.
Khuất-phu-xuân không biết nói thế nào nữa, hồi lâu bèn làm ra vẻ buồn rầu mà rằng:
— Ngài không tin tôi thì tôi còn biết nói thế nào được. Để đến lúc ngài thiệt hại, bấy giờ ngài có hối cũng là muộn.
Cách-tư-thắc nói:
— Ai đi ăn hàng, cũng chỉ muốn được vừa rẻ vừa ngon; mình làm cho tinh khiết mà giá lấy cho phải chăng, thì ai là người chẳng đến.

Do Võ Phi Hùng Dịch Rồi Peetus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tết Nguyên-đán

Nay mai đã đến tết Nguyên-đán. Cha mẹ anh em sắp đến ngày được xum họp đoàn-viên. Ta sẽ được thấy những người ta mến yêu vì công việc làm ăn mà xa nhà ra cửa. Người già, người trẻ, mùi vẻ vẻ cái buồi họp mặt ấy. Ai nấy tự hỏi nên mua quà gì bây giờ. Con cái thường tìm của cha mẹ thích mà tặng người. Nhưng các cụ già nuôi tuổi tác kia thì các cụ thích gì? Ta nên làm quà các cụ những thứ các cụ thích mà lại có ích cho các cụ. Ấy người làm con ai cũng phải tự hỏi câu ấy. Nên biếu các cụ những vị làm cho các cụ thứ mạnh mẽ, thêm vui vẻ, một thứ bổ bổ các sức vóc, một thứ uống vào ngon miệng, một thứ rượu êm dịu, bổ mà làm cho ngon cơm. Ta tưởng tìm được thứ qua như thế là hơn cả. Rượu Tonique Tenkinois là một thứ rượu rất tốt, được Đại-nam Hoàng-đế đã ban khen, thực là một thứ rượu nên dùng lắm.



Theo lệnh tự nhiên in ra đây, chữ không như có máy thứ thuốc về những kinh lạ, làm trò cười cho thế gian và người có tri khôn thì không ai có thể tin được.

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Rượu ấy bán ở hiệu **MONTÈS, 54, phố Tràng tiền, nhà ba chuông.** *Nên đến ngay mà mua. Thường đến vụ tết, ông Montès bán rượi giá, nghĩa là mỗi chai Tonique Tenkinois chỉ bán có* **2$00** *mà thôi!*

BÁN TIỀN NGAY

Một cái xe commerciale hiệu « Citroën » 10 mã-lực, dùng mới có tám tháng, xe còn tốt lắm. Nay muốn bán, giá là 1.450 $ 00.

Hỏi tại M. Gouguenheim, à Đáp-cầu.

3755

Hưu trí. — M. Ng-văn-Cóc, chef chantier hạng nhất ngạch Bưu-điện được về hưu trí kể từ ngày 16 janvier 1924.

Một cái trộm lớn lâu ngày mới tra ra. — Hiện tòa Dự-thẩm đang cho tra xét về một cái trộm, ở hiệu Passignat phố Sông Tô-lịch đã từ mấy tháng trước mà bây giờ mới vỡ ra. Nguyên là ở hiệu ấy có dùng một người làm công đã lâu năm, chả rất tin cẩn. Người ấy vì quá chơi cờ bạc hát xướng nên không có tiền mới lập kế cho những người vu vơ đến mua hàng chịu rất nhiều, rồi anh ta lại nhận lấy hàng ấy mà đem bán rẻ. Quá hạn đã lâu mà chủ hiệu vẫn chưa thấy những người mua chịu đem tiền trả, mới làm giấy kiện thì nay mới vỡ ra toàn là những hiệu không đâu cả. Việc nay chừng nay mai sẽ đem ra Tòa án.

Tháng củ mật. — M. Ng-huy-Cơ buôn gỗ ở Bắc-giang, tình rằng về trọ ở phố hàng Phèn số 29 bỉjkê trộm lấy mất cái ví đa đựng 246 đồng bạc và các giấy vật.

M.Phan-công-Quí làm tại sở Thương chính trình rằng tên Ng-v-Mỹ lấy mất hai cái áo giá 47 đồng trốn đi mất.

BÁN NHÀ

Phố Mới, số 1, 3, 5 và 7.

Hỏi : Số 6, phố Ngõ-gạch.

3758

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Đường xe-lửa của công-ty. — Công-ty xe-lửa bá cáo rằng từ ngày 5 février trở đi, buổng giấy nhận hàng và gửi hàng chạy chậm (petite vitesse) của nhà la-ga Haiphong sẽ dọn đến cái nhà ở trước la-ga, ai vào đó thì qua đường Belgique. Còn phòng giấy gửi hàng chạy nhanh thì vẫn ở nhà chính của la-ga.

Lệ mới trong khi đón tàu thủy. Quan Đốc-lý Haiphong mới định lệ rằng khi tàu đến bến mới hạ cầu, thì phải cắt một người lính cảnh-sát Tây với hai người lính cảnh-sát An-nam mặc áo lính đứng ở chân cầu, không cho những người đón tàu cùng xuống một lúc. Mỗi lần chỉ cho đi lên cầu có 5 người, đợi 5 người ấy bước chân vào tàu rồi, mới cho 5 người khác lên. Ngỏ khi hành khách ở tàu lên bến đông quá, thì người xuống tàu phải tạm cấm đi một lúc.

Những người xuống thăm tàu phải nhường lối đi cho những người hành khách ở tàu lên bến trước đã. Lại có mấy người lính cảnh-sát An nam đứng hai bên cầu để đàn áp và để giữ không cho trèo lên hai bên cầu. Tàu đâu vào bến một giờ rồi mới thôi lệ đàn-áp ấy. Nếu dật lệ đàn-áp ấy rồi mà cũng không ngăn cấm nổi được người ta chen nhau xuống tàu, thì người nào không có giấy xuống tàu bay là giấy phép riêng, thì sẽ phải cấm hẳn không cho xuống tàu nữa, cũng như thể-lệ hiện thi-hành ở Marseille vậy.

HẢI-DƯƠNG

Được thưởng hàm về dịp tết. — Tùng cửu phẩm văn giai : MM. Lương-văn-An, lý-trưởng làng Phương-quat, Trương-tiến-Bằng, lý-trưởng xã Yên-nghiệp ; Phùng-v-Kha, lý-trưởng làng Yên-thổ ; Trần-huy-Quang, lý-trưởng xã Trúc-lâm ; Ng-đình-Kiêm phó-lý xã Bảo-đáp ; Ta-như-Xuân, lý-trưởng xã Đa-nghi ; Hà-v-Ngung, lý-trưởng xã Tiền-giác ; Ng-duy-Lợi, lý-trưởng xã Yên-biên ; Đặng-v-Đôn, lý-trưởng làng Chanh-nguyên ; Ng-v-Tề, lý-trưởng làng Lạ-hiệp ; Ng-v-Cát, lý-trưởng làng Bảo-am ; Phạm-trung-Thu, lý-trưởng xã Ngai-am ; Đặng-đức-Duyên, chánh-tổng Thương-Tiết ; Trần-văn-Tinh, chánh-tổng Yên-phụ ; Đồng-xuân-Cường, chánh-tổng La-đôi ; Nguyễn-quang-Dân, phó-tổng Yên-ninh ; Vũ-hữu-Lương, lý-trưởng làng Linh-xa ; Phùng-văn-Giang, lý-trưởng làng Mẫn-đê ; Vũ-hữu-Chinh, lý-trưởng xã Van-xa ; Ng-huy-Đang, lý-trưởng xã Kim-khê ; Trịnh-xuân-Hưng, lý-trưởng làng Kinh-dương ; Doãn-v-Bòi, lý-trưởng làng Nhi-châu ; Ng-v Tát, chánh-tổng Trâm-điền ; Phạm-văn-Bách, lý-trưởng xã Lạc-sơn ; Đặc huy-Vinh, lý-trưởng xã Tè-sơn ; Ng-v-Da, lý trưởng xã Hậu-quang ; Ng-văn-Thang, lý-trưởng xã Kinh-chung ; Ng-v-Tạo, lý-trưởng xã An-hưng ; Ng-duy-Khang, chánh-tổng Mễ-sơn, Nguyễn-văn Nhiêu, phó-tổng An-lãng ; Phạm-văn-Quát, lý-trưởng xã Vạn-quế ; Phạm-đức-Dong, quản xã Lục-dương thượng ; Ng-đ-Lân, lý-trưởng xã Hội tương ; Trần-văn-Cát, lý-trưởng xã Hải-ninh ; Ng-văn-Vy, lý-trưởng xã An-lưu trung ; Phạm-văn-Cung, lý-trưởng xã Du-tai ; Bùi-hữu-Tiên, lý-trưởng xã Quan-khe ; Ng-văn-Ty, lý-trưởng xã Thụy-lâm ; Bùi trọng-Diên lý-trưởng xã Tuọ xuyên ; Ng-văn-Sung, lý-trưởng xã Đông-la ; Vũ-văn-Hoán, lý-trưởng xã Tao-khe ; Ng-Tuyên, lý-trưởng xã Trung-hòa ; Phạm-phu-Thanh, lý-trưởng xã Ô-xuyên ; Lưu-đình-Hân, lý-trưởng xã Phù-gia ; Ng đình-Trân, lý-trưởng xã Báo-đáp ; Đàm-v-Chính, lý-trưởng xã Bình-lý ; Ng-xuân-Tức, lý-trưởng xã Hữu-trung ; Ng ngọc-Tạo, lý-trưởng xã La-giang ; Đào-đình-Hảo, lý-trưởng xã Mục-đáp ; Trần-khắc-Dua, lý-trưởng xã Nhân-mục ; Mai-lương-Ngọc, giáo học trường Công-ích.

Tùng cửu phẩm bá-hộ : M. Ng-tất-Phát, phó lý xã Văn-thai.

Tùng cửu-phẩm đội-trưởng : MM. Phạm-văn-Lương, cai linh-cơ phủ Kinh-môn ; Ng-đức-Nguyên, cai-lệ phủ Bình-giang ; Hoàng-văn-Sơ, linh-lệ đình quan an Hải-dương.

HƯNG-YÊN

Cáo cùng — Chủ Trung hoa bỏ hiệu trốn đi mất mà ngày nọ đã nói đến thì nay Toà-án đã bá cáo cho bỉ cáo cùng. Hiện chủ hiệu đã tịch biên. Thế là trong một năm nay tỉnh Hưng-yên có ba chủ bỉ cáo cùng mà xét ra trước khi bỉ cáo cùng chủ nào cũng đã khẩu lại nầu bao cả.

HƯNG-NHÂN — THÁI-BÌNH

Lấy giai chợ hay là cướp chợ? — Bản báo tiếp được bài sau nay : Trong bài nói về sự lấy giải ở chợ Mễ về huyện Hưng-nhân ma kỳ giả đã đăng trong số báo tháng trước thì sự lấy giải ở chợ ấy càng ngày càng tăng lên, mà nay đã đến phiên chợ ngày tết rồi lại thấy lắm cái thủ-đoạn rất là khả ố, nào lấy giải chợ, nào tiền quét chợ, nào tiền vàng hương, thật là trăm chiều nghìn quẻ. Như phiên hôm 24 mới rồi cũng vì sự lấy giải chợ mà sắp sinh ra sự ẩu-đả. Số là có một chị nhà-quê đem một thúng cam bán chưa đặt thúng xuống thì đã lũ này bọn khác túm vòng trong vòng ngoài chị ta mà bòi tiền giải chợ, cam mới đưa đến đã bán được đồng nào mà ra giải cho chúng, chúng bèn lấy kẻ giữ ra ba quả, người một hai quả định để chị này về sau bán được có tiền đưa lại thì chuộc lấy cam. Ngay lúc đó người thân-sinh ra chị này ở đâu chạy lại thấy con mình không nói đất, liền tự mình nói với bọ để hỏa may có nể cái tuổi già mà giải cam cho con mình bán chăng, song cũng không đặt, xoay hết tỉnh không sao được, bèn cùng phải rút đến lý mà thách-thức đưa vào quan. Rồi bọn hà-hiếp này lấy nẻ dóng người mà chửi bới người ta, lại nói cả tiếng rằng : « quan cho phép lấy, sao mày dám cưỡng lão, ông trói lại bây giờ ? » Ông lão này phẫn thì có một mình đưa vào quan cũng chẳng cự lại nổi với cái mồm lũ hà hiếp kia, phẫn thì mọi người can cho nên lấy chữ « lùi » mà thôi.

Ấy, các thầy tổng-lý có chức trách coi sóc các chợ này nom dấy, quan nào lại dong túng cho chúng nó làm xằng như vậy mà dám tự khẩu phê lên trước một mọi người từ xứ như thế, e rằng cứ như thế mãi thì chợ này chẳng mấy lúc sẽ phải tan.

Ước gì điều này sẽ thấu đến tai quan trên để ngài ra tâm vào cái chợ này, đến phiên 29 này là phiên sau hết trong năm cũ những người đi lại cái chợ này sắm tết khỏi phải những sự nhũng nhiễu ấy nữa.

Một người đi chợ lại cáo.

VIỆC KINH-ĐÔ

Gửi thư được miễn giá tem. — Vì dịp bảo cử đại-biểu Pháp của xứ Trung-kỳ tại Thượng Hội-đồng thuộc-địa thì các nhà dự bảo ở các tỉnh được bỏ phiếu bầu bỏ trong thư kín gửi cho quan chánh Hội-đồng bầu cử trong hạt mà không phải gian tem.

3756

VIỆC TRUNG-KỲ

BÌNH-ĐỊNH

Tiếp khách như vậy mà vẫn thấy dắt hàng. — Hôm 24 janvier này, có một người nhà quê đến thành phố Qui-nhơn sắm đồ ăn tết. Khi người ấy đã vô một phố Khách kia trả mua một chai giấm ; nhưng chủ phố không bán, vì rằng chưa tới giá.

Người ấy lại sang phố khác trả mua một chai, chủ phố kia thấy người này không trở lại trả giá thêm mà mua của mình lại trả thêm giá mà mua bên phố nọ, thì chạy tới sán si, cùng nhau đánh người nhà quê này nhăm tay linh mộ, cũng không cự lại, sẵn chai giấm trên tay loi nhâu vào kẻ nghịch, tức thì các chủ khác nổi lên ứng tiếp.

Cả hai bên đều bị thương tích cùng về bót thọ phạt.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 31 janvier 1924

Diễn một tối này nữa rồi thì cho ban hát nghỉ tết đến sang năm mùng hai tết sẽ khai rạp.

KIẾP TRÂU GIẢ NỢ

(Tích mới soạn)

Sự tích này do ở câu truyện Kiều

Tái sinh chưa dứt hương thề,
Làm thân trâu ngựa đền nghì trúc mai.

Buổi hát này thu được bao nhiêu cho tất cả bạn hát. Xin mời quý khách chiếu cố đến xem cho bạn hát được nhờ.

Xin nói trước để các quý khách biết rằng : Buổi hát này nhà hát không nhận vé chục.

HIỆU

MINH-DƯƠNG

MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC

của Đông pháp Yên-thảo công-ty

HÀN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ-GÀ

Giữa phố hàng Gai số 83

CÁO BẠCH

Công ty Mao-Canh có nhời kính-cáo các quý-khách biết cho rằng đến hôm 1er Fevrier 1924, chúng tôi sẽ mở một nhà hàng cơm « Café » có cả buồng cho thuê, ở tỉnh Cao bằng, Phố General Charmorgan.

Xin các quý khách vãng lai tỉnh Cao-bằng chiếu-cố đến cho, chúng tôi cảm ơn lắm.

3746

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

65, *Rue des Cantonnais*, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ rượu nhiều, hàng tàu nhiều iếm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta. Bắc-kỳ như thu xuyên, sinh, lọc, bông, quế, mận mận, và hàng Saigon như tỉnh, tào, mận mận.

Nay mới có độ các xuất hàng thâm, nhiều đủ mọi mặt rất rộng khổ. Nhưng hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, con ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cần-bạch

YU-WO-TSEONG

2810

HỘI-ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

LỜI BÁ CÁO

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích :

Ông bà nào có tiền gửi ở Hội Đồng Ích, là Hội cho vay và giữ ống để giành, hiện đang giải-tán, thời xin đem ngay lại, hay là gửi recommandée nhà giấy-thép ngay lại cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở phố Jauréguiberry (Giốc Hàng-Kèn) số nhà 3, Hanoi, những sổ gửi tiền cùng các biên-lai lại để tiện việc định việc giá tiền.

Khi nhận sẽ sẽ có biên lai chứng nhận.

Giải-Tán-Viên

P. Pon. E. CHATAIGNEAU.

2094. Y. M. GRENÉS.

MỘT LỜI KHUYÊN BÁO RẤT TỐT

Nếu thấy ai mắc phải bệnh xuyễn, bệnh ho : thì tin cách người ta dùng thuốc « REMÈDE d'ABYSSINIE EXIBARD » thuốc bột thuốc viên, thuốc tiêm, thuốc tổng là đỡ hẳn công như đang điển ngay mà hết vậy.

Thuốc này đã từng được thưởng nhiều hạng Médaille vàng về học. Thuốc này các bác-sỹ ai cũng lấy làm biện-nghiệm. Mỗi năm chữa được đến hàng nghìn người khỏi bệnh.

MARQUE DÉPOSÉE

Gởi bán tại | BLANC, Hanoi
MONTÈS, Hanoi

Sâm, Quế, Thục, Cao

Bán tại hiệu QUẾ LÂM

số nhà 20, phố Phúc kiến

Chủ nhân : DƯƠNG SÁ TRẠC

Hàng thực tốt, giá thực rẻ

Quí khách dùng thử, sẽ biết thực hư.

2695

XIN XEM CHO KỸ

Phẫn nhiều các quí khách xem báo thấy có hàng cao-bạch của bản-hiệu, đến khi nó mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà làm ra không đủ dược, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy quí có mấy lời kính trình các quí-khách rõ cho và xin các ngài từ nay đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhớ rõ :

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đông-hồ bà chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,

ED. MONTÈS,

54, Rue Paul Bert, Hanoi.

Số 49

BÌNH SƠN LÃNH YẾN

(Chuyện một cô nữ-thần-đồng mới lên 10 tuổi, mà đã có tài văn-thơ nhả ngọc phun châu, khắp các quan trong tòa Hàn-lâm, đều phải bái phục. Thiên-tử phong cho là « Hoàng-văn tài-nữ » lập lầu kén chồng, lại ban cho một cái roi kim-như-ý, hễ công-tử nào đem hồn-hào xắc-lác thì được phép đả-tử. Sau vì một sự kén chồng ấy mà sinh ra nhiều chuyện rất lý-kỳ.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Đọc xong hai câu kết thì hai người ngẫn mặt nhìn nhau, rồi nói với *Tống-tin* rằng :

— Bẩm-huynh cao-tài như thế, anh em chúng tôi xin bái-phục !

Tống-tin nghe nói, mừng-rỡ xiết bao, ngửa-ngày cả người, chỉ lên giọng mà cười khanh-khách, *Trương-di* thấy bài thơ của *Tống-tin* áp-đảo được *Yến-bạch-hạm* và *Bình-như-hành* thì cũng lấy làm mừng-rỡ, cầm cái quạt trao trả đứa bé, rồi rót một chén rượu lớn đứng dậy đưa mời *Tống-tin*.

Trương-di nói :

— *Tống* đại-huynh đã có bài thơ hay ấy, nên uống cạn một chén, để gọi là rượu mừng.

Tống-tin nói :

Việt liều để thỉnh-giáo, đã lấy chi làm hay !

Trương-di cười mà đáp rằng :

— Tiểu-đệ không phải làng thơ, không được biết cái thú trong bài thơ, nhưng *Bình* đại-huynh đây vẫn tự-phụ là tay thi-sĩ, chẳng coi ai ra gì, mà hôm nay đã phải khen ngợi như thế thì tất bài thơ ấy hay lắm vậy.

Bình-như-hành vốn là người chân-thật, trước thấy bài thơ bạch-yến của *Tống-tin*, mười phần đã có tám chín phần kính yêu, nay lại thấy bản đương-diện đề thơ thì tin lấy làm thực, cứ một mực khen hoài, còn nghĩ đâu đến cái giọng chế-nhạo của *Trương-di* nữa.

Yến-bạch-hạm thỉnh-thoảng lại khen *Tống-tin*, làm cho *Tống-tin* mủa tay hoa chân, mừng-rỡ không biết thế nào ! Tiệc rượu mãi cho đến tối sầm mới tan. Hai người cáo-từ lui về, còn *Tống-tin* thì *Trương di* mời vào trong thư-phòng yên nghỉ. *Trương-di* vui lòng hả dạ, vì hẳn đã báo thù được cho mình.

Lại nói chuyện *Yến-bạch-hạm* và *Bình-như-hành* về đến nhà, cùng nhau than-thở mà rằng

Thế mới biết lấy nét mặt mà đoán người thì có khi lầm. Khi ta mới trông thấy *Tống-tin*, ngờ đâu hắn lại có cái cao-tài ấy !

Bình-như-hành nói :

— Bài thơ bạch yến hôm trước, đại-huynh còn có lòng nghi, đến bài thơ « *Ngô đồng nhất diệp lạc* » hôm nay, hắn đương-diện viết ngay thì hẳn không còn nghi-ngờ chi nữa. Cho hay thiên-hạ cũng lắm người tài, chúng ta không được biết hết đó thôi.

Yến-bạch-hạm nói :

— Nhân-tài đã khó đoán như thế, từ nay gặp đứa bán rau, cũng chớ nên coi thường.

Hai người lại chuyện trò hồi lâu, rồi mới đi nghỉ. Sáng hôm sau, *Bình-như-hành* chưa ngủ dậy, đã thấy ông chú là quan giáo bọ *Bình* sai người nhà đem kiệu đến đón, bảo phải về ngay lập-tức để nói chuyện. *Bình-như-hành* không biết việc gì, phải cáo từ *Yến-bạch-hạm* để về yết-kiến ông chú.

Quan giáo bảo *Bình-như-hành* rằng :

— Hôm qua quan *Án* tri-phủ sai người đưa hai cái thiếp mời hai chú cháu ta đến để nói chuyện, không biết việc gì, bởi vậy chú phải gọi cháu về đây để bàn xem có nên cùng đến hay không ?

Bình-như-hành nói :

— Tiện-điệt là người đất *Hà nam*, không thuộc quyền quan *Án* tri-phủ, dẫu không đi cũng được. Nhưng còn thúc-phụ làm quan ở đây, không đi sợ hắn lại không bằng lòng.

Quan giáo bọ *Bình* nói :

Ta cũng nghĩ như thế, nhưng sao bằng cùng đi, để thử xem nói về việc chi.

Nói xong, liền gọi *Bình-như-hành* ở đây ăn cơm. Bỗng thấy tên người nhà quan *Án* tri-phủ, đưa thiếp mời hôm trước lại đến giục. Quan giáo bọ *Bình* mới cùng *Bình-như-hành* lên kiệu để đến yết-kiến quan *Án* tri-phủ. Quan *Án* tri-phủ nghe báo, mời vào nhà khách, dùng lễ tân-chủ mà tiếp kiến.

Khi uống trà xong, quan *Án* tri-phủ nói :

— Hôm nay tôi mời lão tiên-sinh và lệnh-điệt tới đây, không có chuyện chi khác cả, chỉ vì quan *Vương* đốc-học tuần-phụng thánh-chỉ muốn đặc-cách sưu-cầu kỳ-tài. Hôm trước nhân kỳ tuế-khảo, ngài đã chấm lấy *Yến-bạch-hạm*, nhưng ý ngài còn muốn tìm thêm một người nữa, để cho có chính cô phó. Ngài đã hết sức đò-la trong bọn học-sinh, chưa được người nào xứng-đáng. Hai ba lần ngài ấy cho tôi tìm bộ, tôi cũng phải vâng mệnh, hết sức đò-la, mới biết lệnh-điệt đây thật là một tay kỳ-tài hiếm có ! Ngặt vì cách tỉnh, không thuộc phủ tôi, cho nên tôi không dám đương-đột, phải nhờ lão tiên-sinh mới hộ. Nay lệnh-điệt đã quá bộ tới đây, tôi trộm liều dung-quang, không đợi phải hỏi, cũng đủ biết là bậc thanh-niên anh-tuấn vậy.

Quan giáo bọ *Bình* nói :

— Xá-điệt học thiển tài sơ, không ngờ được đại-nhân quá khen, cảm-kích kể sao cho xiết ! Ngặt vì con nhà bàn-tiện, đem thân đến chốn bề rồng, há phải việc chơi, dám xin đại-nhân xét lại cho kỹ.

Án tri-phủ nói :

— Không phải tôi dám liều-lĩnh mà tiến-cử đâu, số là những câu thơ liên-cú của lệnh-điệt cùng *Yến-bạch-hạm* ở *Thiên-liểu-trang* kia, tôi đã được xem qua, cho nên mới dám nghĩ đến điều ấy, xin chớ quá ư khiêm tốn.

Bình-như-hành nói :

Tôi người cách tỉnh, nhưng đã theo thúc-phụ tới đây thì cũng tức là đào-lý trước sân, còn mong nhờ cái ơn đại-nhân vun tưới. Chỉ hiềm tôi kiến-thức tầm-thường quá, dẫu không đến nỗi ngu-dốt, nhưng há phải là bậc học rộng tài cao.

Án tri-phủ cười mà bảo rằng :

— *Bình* đại-huynh hà-tất phải quá khiêm ! Tài-tử ngày nay còn ai hơn được đại-huynh và *Yến-bạch-hạm* nữa ru !

Bình-như-hành nói :

Hà tất phải nói đâu xa, ngay như ông bạn của đại-nhân tên gọi *Tống Tử-thành* (tên tự của *Tống-tin*) kia, cũng còn hơn anh em chúng tôi nhiều lắm.

Án tri-phủ nghe nói, cả cười mà rằng :

— *Tống Tử-thành* là bạn thân của tôi, tôi há lại không biết hay sao, *Bình* đại-huynh chớ nên bị cái hư-danh nó làm cho mê hoặc.

Bình-như-hành nói :

— Khi nào chúng tôi lại mê-hoặc vì chút hư-danh, nhưng mấy câu thơ liên-cú của anh em chúng tôi, đại-nhân còn xem đến, huống-chi bài thơ bạch-yến của *Tống* tiên-sinh, có lẽ nào đại-nhân lại chưa xem đến thấy sao !

Án tri-phủ cười mà bảo rằng :

— *Tống Tử-thành* có bài thơ bạch-yến nào đâu !

Bình-như-hành nói :

— Sao lại bảo rằng không có, tôi xin đọc để đại-nhân nghe.

(Còn nữa)

Nhân dịp Tết An-nam

Các quí-khánh lại mua thứ thuốc gì ở hiệu bào-chê ông **L. BLANC**, ở Phố Tràng-tiền, số nhà 31, mà đáng giá 2 đồng thì Bản-hiệu sẽ kính biếu một chai rượu bổ rất tốt, tên rượu là **Œno Kola Coca**, Rượu này chỉ biếu từ ngày 15 cho đến 30 tháng chạp ta thì thôi

---

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

泰 LỢI-THÁI 利

110, Rue des Changeurs, 110

HANOI

Bản-hiệu chuyên nghề ngót 20 năm, buôn bán thực thà, được nhiều quí-khách chiếu-cố, hàng ngày vẫn gửi vàng và đồ vàng đi bán các tỉnh trong cõi Đông-pháp và Cao-miên Laos.

Dã khách quen hay lạ, hễ gửi Commande mà có đặt ít tiền trước thì bản hiệu cũng chiếu theo thời giá mà gửi đồ đến tận nơi. 2065

CHU' TÔN!

ai muông ngàn ngừa che thân.

CHO KHỎI ĐAU

NHƯ LÀ

Khan cổ, đau dóc giọng, yếu tim, đau phổi thì chỉ có ngậm **THUỐC HƯƠN**

VALDA

Hơi thở đã thơm mà lại được khỏi lo cảm mạo thường hàng. Dầu có thở hơi hoài bên đó đây hay là ho vội đọc

Thì cũng Khỏi lo đau

Còn có đau:
Sổ mũi. Khan cổ. Khạc tiếng nóng lạnh cũng là ho thì cũng cứ dùng THUỐC

Pastilles VALDA

ngậm thong hơi tốt lắm.

Mà phải nhớ mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm.

Gói cho kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng qui-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền và rất qui** để trị các chứng bệnh như: **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là **bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe**, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô số tờ chứng-chỉ là công-hiệu. Nay nhân dịp tết Nguyên-đán sắp tới, bản-hiệu xin tạm hạ giá thứ rượu **TONIQUE TONKINOIS** này để hiến các qui khách tiện dùng trong ngày tết.

Giá bán **2$00** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 84, phố Tràng-tiền, Hanoi.

PHẢI LÀM SAO

những người ôi YÊU DUỐI, MON MÒI
những người mà PHỔI và CUỐN PHỔI YẾU!

Dùng **VỊ TRỪ TRÙNG ĐỘC** và **BỔ** là

SOLUTION PAUTAUBERGE

có vị CREOSOTE và vị BỔ [illegible]

Uống vô một [illegible] về CẢM-MẠO lâu năm ho TỨC NGỰC và KHIẾU XUỐNG, SƯNG CỔ. Ăn NGON có SỨC, hết cảm và ngừa

HO LAO

L. PAUTAUBERGE, 10, Rue de Constantinople, PARIS

張醫林桂

HỠI CÁC ÔNG MẮC PHẢI BỆNH TRĨ! XIN MỜI CÁC ÔNG QUÁ BỘ, TÔI CHỮA BỆNH NÀY

BỆNH TRĨ (*tức là bệnh lòi dí*) thực nhiều người mắc phải, chẳng những là đau đớn, như cán đến khi đại-tiện xong rồi thì lưu-huyết đầm đìa, thật là bất tiện cho người ta lắm, hễ không chữa ngay cho khỏi, để lâu thì càng ngày càng thêm nặng về sau khó chữa.

Khi sưa chữa bệnh nầy đều đáng dao cắt cho nên người có bệnh lấy làm đau đớn, nay nên lời dụng tâm nghiên-cứu một cách mới chuyên-trị chữa bệnh nầy không đau, không sót, chỉ trong mấy hôm thôi những nỗi mạn tự kỳ rang rời, mà trong khi đang chữa có thể làm lụng như thường không mất thì giờ. Vậy ngài nào mắc phải bệnh nầy xin mời đến.

M. TCHUONG-QUAY-LAM

28, Phố hàng Buồm. — HANOI

Sáng tiếp khách từ 8 giờ rưỡi cho đến 2 giờ chiều, đi chữa từ 2 giờ rưỡi đến 5 giờ. Các lính xe đến xin hầu tiếp.

Thư từ xin trả lời ngay. 2090

正號金泰

茶岩日福

本號名茶皆揀選上品貨價宜京省馳名請認金泰茶包上有隻獅子為記士祖封面是認正號名茶各客光顧海防華人街(一百四拾號分棧)河內行路街第三號又住南定輔人街式百一拾五號陳弘各省均有代理發售

仙橋種每兩一元
鐵羅漢每兩式毛
白鶴每兩一元
短每兩八毛
中每兩六毛
美每兩四毛

驛之新年未已而陰陽之中華民國及這個地球人民共慶太平又逢冬去甲子春來正是人人都上築新春到處處皆歡慶之際感謝君有欲

CHAO ÔI! NHỨC ĐẦU! CHAO ÔI! NHỨC RĂNG! CHAO ÔI! NHỨC XƯƠNG XƯỜN!



Lại đau gần đây!

Nhưng chẳng bao lâu sẽ khỏi, vì tôi uống thuốc SIROP FOLLET.

Dùng thuốc SIROP FOLLET, thì nọc rắn-độc nga và lợn lòi-dê định được lắc. Uống thuốc ấy vào mấy phút đừng nói thì đau đớn bứt rứt đau đầu cũng tan đi chỉ chốc lát.

Đau gan, đau xương, đau thận, đau gan, đờ đội đến đâu, dùng thuốc SIROP FOLLET cũng trừ được một cách tiệu diệu. Dùng thuốc ấy thì đau gan ở đâu cũng trị được một cách rất chóng. Hoặc đau ở đâu, ở răng ở xương sườn v. v. cũng vậy.

Thuốc SIROP FOLLET trị bệnh ho cũng diệu lắm dầu ho đến thế nào cũng vậy. Thế cho nên người ta thường dùng để trị bệnh ho cơn.

Người lớn có thể uống được 3 thìa xúp một ngày không có điên gì ngại cả. Con trẻ thì uống 3 thìa cà-phê.

Các hàng bào-chế đều có bán.

Chính điểm: Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

NHÂN DỊP TẾT NGUYÊN-ĐÁN TỚI NƠI ĐÂY

Các quý-khách rõ thấy ở hiệu Guionnaud Frères những thứ hàng duy chỉ bản hiệu có, như là: Rượu vang tốt thật nguyên ở xứ Bordeaux — Rượu sâm-banh hạng vừa hiệu DIAMANT VOUVRAY ở tỉnh Touraine — sâm-banh hạng thật tốt hiệu DIMINY & Cie — hiệu MOET & CHANDON nhiều De VENOGE & Cie — rượu mới, như ANISETTE — CA AO-CHOUAO-CURAÇAO hiệu GUILLOT và hiệu CHADEFAUX.

Xin các quý-khách vàng đi xem cửa hàng của bản hiệu, chúng tôi sẽ được cái hân-hạnh mà thừa tiếp các quý khách rất trọng-tuổi. Các quý khách có hỏi và nên mua nếm những thứ hàng của chúng tôi rồi lại những thứ hàng của chúng tôi đã có giấy giám làm hàng thực hiện.

HIỆU GUIONEAUD FRÈRES

Nhà nhập-cảng thực thà đứng đầu
Mở ở TỪ BẮC-KỲ TỪ NĂM 1890

HANOI: CỬA HÀNG BÁN CẤT TẠI ĐƯỜNG HÀNG-GIÒ (*Boulevard Gia-long*) số 28 — 30
Hanoi, Cửa hàng bán lẻ ở phố hàng Khay (*Rue Paul-Bert*) số 69 — 71
HAIPHONG: CỬA HÀNG BÁN CẤT VÀ CŨNG BÁN LẺ *Tại đường Paul-Bert số 43*

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và mang-mai) chuyển, các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ. 2042

Kính mát trơn, Gọng mầu vàng, Kính đổi-mới, Giá bán hạ, Đồng bảy thôi (1$20)

Ở tỉnh xa, thêm ba hào cho tiền cước:

0$30

Dùng đeo tết, trông rất đẹp!!

Hạng hộp kính (Alluminium) Lu-mi-nôm. Giá sáu hào, Xin mua mau, kẻo hết dịp.

Bán tại hiệu:

LY-SENG-BAO

42, Phố hàng Bồ, Hanoi 2062



ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị thuốc không có pha chế nhiều một. Mỗi hoàn 0,50 cg (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT-LÉO VÀ GÂN-CỐT

THUỐC PHÁP — Ở PHÁP QUỐC LÀM

Trừ tuyệt: 6, Rue du Pas-de-la-Mule, PARIS

Cũng có bán tại: Hanoi, Pharmacie Normale, Pharmacie Bobillier; HAIPHONG: Pharmacie Normale, và các hiệu bào-chế khác.

KIM-CƯƠNG XIÊM

Bản-hiệu mới về một ít KIM-CƯƠNG XIÊM để làm mặt-nhẫn và hoa-tai, thật-sáng và nhanh lắm chẳng kém gì kim-cương tây. Quí-khách nên đến chọn mau kẻo hết mất cơ-hội, vì thứ này cũng hiếm, không thường có, đem đi làm quà mấy dám cười thì rất quí, thật là sang trọng.

Kỳ tàu này mới sang

Laine complets et pardessus, in permanence cùng các thứ hàng to lụa Tây-Nam rất mới. Giá bán phải chăng.

Xin hỏi: **Hiệu NAM-THỊNH**

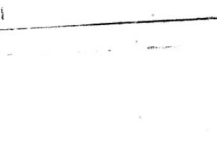
Soieries — 6 Rue des Cantonnais — Hanoi

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

東京河內行商鴨門牌八十六號

Chúng tôi kính-trình các quý-khách biết rằng nay nhân dịp tết Tây, tôi Ta sắp đến nơi chúng tôi mới tiếp được ở Hong-kong (Hương-cảng) Canton (Quảng-châu), Shang-hai (Thượng-hải), Pékin (Bắc-kinh) vân vân, sang nhiều đồ bạc, vàng, ngọc, ngà, xứ, cối để bán vào hai dịp ấy.



Kẻ mua, người xem, đêm ngày đối đãi.

Các thứ đồ bán Tết này thì thật là tinh sảo, thửa để lâu lắm nay mới đến nơi, song chúng tôi lại định giá rất rẻ cốt để chiêu khách.

Xin các quí-khách có lòng chiếu cố thì mau đến bản hiệu mà mua kẻo hàng hết thì mất một dịp đặc biệt đi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA, Bijoutier

Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.

NHÂN DỊP TẾT

Các quí-khách mua thuốc tại hiệu Bào-chế CHASSAGNE, từ hôm 21 tháng chạp An-nam đến hôm mùng 5 tháng giêng, mà mua từ 2$00 trở lên, thì hiệu sẽ có tặng THƯỞNG một gói đồ, may ai thì được những đồ quí đáng tiền, nhiều khi quá số tiền mua hàng, mà bình-thường cũng được những thứ hàng hữu-dụng, như là: Nước hoa, Phấn, Thuốc-lá, Gương, Nước Cologne, vân-vân.

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi (ngay cửa hiệu Gò-đa)

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM »

Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cả giấy quấn báo, chứa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quấn khác.

Nếu ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Trung-bac-Tan-Van

Bo vi phi hang Cac ho Nguyen Ky (1925-1926) ang Huynh Chieu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)